

เพลงชุดโหมโรงกลางวันตำรับครูทองดี ชูศักดิ์

(HOM RONG KLANG WAN : KRU TONGDEE CHUSAT'S VERSION)

ปานหทัย สุคนธรส 4737557 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ณรงค์ชัย ปิฎกักรัตน์, กศ.บ., กศ.ม., ศศ.ม., อรวรรณ บรรจงศิลป์,
กศ.บ., ก.ม., M.M, สำราญ เกิดผล, ศิลปินแห่งชาติ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการวิจัยทางมนุษยดนตรีวิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบททางสังคมวัฒนธรรมและทางดนตรีของเพลงชุดโหมโรงกลางวัน ตลอดจนวิเคราะห์โครงสร้างเพลงชุดโหมโรงกลางวันตำรับครูทองดี ชูศักดิ์ ผลการวิจัยพบว่า

เพลงชุดโหมโรงกลางวัน มีบทบาทในการใช้บรรเลงเวลากลางวัน หลังจากที่โขนละครพักเที่ยง เพื่อสื่อสารให้ผู้แสดงและชาวบ้านทราบว่าโขนละครที่หยุดพักการแสดงกำลังจะเริ่มแสดงในภาคบ่าย นอกจากนี้ยังสามารถนำมาบรรเลงในพิธีไหว้ครูในช่วงของการครอบ ส่วนบทบาทด้านการเรียนรู้นั้น เพลงชุดโหมโรงกลางวันถือเป็นขั้นตอนหนึ่งของการเรียนดนตรีไทยประเภทปี่พาทย์ก่อนที่จะเรียนเพลงหน้าพาทย์และเพลงชั้นสูงต่อไป

โครงสร้างของเพลงชุดโหมโรงกลางวัน ประกอบด้วยเพลงทั้งหมด 19 เพลง มีทั้งบรรเลงแยกกัน และบรรเลงติดกันเป็นชุด แบ่งโครงสร้างย่อยของเพลงต่างๆ โดยแบ่งตามโครงสร้างเดิม แบ่งตามจังหวะหน้าทับที่ใช้ประกอบ และแบ่งตามทำนองเพลง

การเชื่อมโยงระหว่างเพลงต่างๆ ในเพลงชุดโหมโรงกลางวัน พบว่า มีการเชื่อมโยงแบบใช้เสียงเดิม และมีการเชื่อมโยงแบบใช้ความห่างของเสียงเป็น คู่ 2, 4, 5 และ 6 โดยพบการเชื่อมโยงที่มีความห่างของเสียงเป็นคู่ 2 มากที่สุด และไม่พบเสียงที่มีความห่างของเสียงเป็นคู่ 3

ผลของการวิจัยได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเพลงชุดโหมโรงกลางวันที่มีบทบาทกับคนไทยในอดีต ตลอดจนแสดงถึงภูมิปัญญาของครูดนตรีที่นำเอาเพลงต่างๆ มาเรียงร้อยต่อกันสร้างขึ้นเป็นเพลงชุด เพลงเรื่อง เพลงด้น ซึ่งแต่ละรูปแบบเพลงต่างก็สื่อความหมายที่แตกต่างกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนควรค่าต่อการนำมาศึกษาวิเคราะห์ และช่วยกันสืบสานไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ต่อไป

คำสำคัญ : การวิเคราะห์โครงสร้าง/ เพลงชุดโหมโรงกลางวัน/ เพลงหน้าพาทย์/ ปี่พาทย์

HOM-RONG KLANG WAN: KHRU TONGDEE CHUSAT'S VERSION

PANHATAI SUKONTAROS 4737557 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: NARONGCHAI PIDOKRAJT, B.Ed., M.Ed,
ORAWAN BANCHONGSILAPA, M.Ed, M.M. (MUSICOLOGY), SUMLAN
KERDPHOL, NATIONAL ARTISTS OF THAILAND

ABSTRACT

The purpose of this music anthropology thesis was to study the cultural, society and musical context of Hom-Rong-Klang-Wan, a Thai classical music form, and to analyze the structure of Kru Tongdee Chusat's version of this form.

The study showed that Hom-Rong-Klang-Wan is played during lunch time, after the Khon actors have left for their lunch break. It is used to inform performers and the audience that the Khon play will begin again in the afternoon. Furthermore, it can also be played in the Wai Khru Ceremony, a ceremony used to honour teachers, in during the Krob Kru phase of the ceremony in which the teacher honours the student. In regards to its role from a learning perspective, Hom-Rong-Klang-Wan serves as a lesson in music classes dealing with the Pi-Phat song form which is taught before the Pleng-Nha-Phat form and advanced song.

The structure of Hom-Rong-Klang-Wan consists of 19 songs, which are played both separately and in series. Songs are sub-constructed according to their own format, complementary Nha-Thab Rhythm which is played on a Thai drum, and their melodies.

On the sound linkage between songs in Pleng-Chud Hom-Rong-Klang-Wan, songs are linked by using similar sounds and the use of seconds, fourths, fifths and sixths. The interval of a second is used most while thirds are not used at all.

The research demonstrates the importance of the role of Hom-Rong-Klang-Wan to Thai people in the past, and the wisdom of musical teachers who have composed and collected various songs in the Pleng-Chud, Pleng-Rueng, and Pleng-Tab traditions. Each music pattern is translated into different meanings which are worthy of further analysis and transmission to people in the next generation.

KEYWORDS : STRUCTURAL ANALYSIS / PLENG-CHUD HOM-RONG
KLANG-WAN / PLENG-NHA-PHAT / PI-PHAT

151 pages